

100 de ani. Marșul spre Marea Unire

A doua bătălie de la Jiu - epilog

A doua Bătălie de la Jiu s-a declanșat la 29 octombrie 1916, după o puternică pregătire de foc a artileriei, care a durat patru ore. Ofensiva s-a declanșat pe mai multe direcții și în același timp la est și vest, încât rezervele bombardate și ele nu au mai putut fi întrebuințate.

În fața valurilor copleșitoare ale trupelor germano-austro-ungare, cu toată dârzenia opusă, defensivă noastră a cedat treptat terenul și, până în seara primei zile, unitățile s-au retras pe aliniamentul Arseni, Bumbesti, Porceni, Arsuri, Horezu, Văleni. Prin modul de concentrare a forțelor și mijloacelor, inamicul urmărea un atac puternic la intervalul dintre cele două sectoare organizate pe Jiu, în scopul rușii coeziunii lor de luptă. Armata cerea cu fermitate să se reziste, două trei zile, până când se va lămurii situația de pe Olt. Pentru a trimite în ajutor 3-4 batalioane Grupului „Jiu” i s-a ordonat: „*Contraatacați mâine (30 octombrie), la 5 dimineața spre Văleni și spre Schela*”.

În luptele ce au urmat, printr-o dârzenie formidabilă, trupele s-au agățat de fiecare tranșee, dar - prin introducerea eșalonului doi - inamicul a pus stăpânire pe gura defileului la Bumbesti și a pătruns în depresiunea Târgu-Jiu. Imediat apoi, la 2 noiembrie, a intrat în operație și Corpul de cavalerie Schmettow. Manevra dublu învăluitoare a Grupului Jiu, ca aceea din prima fază a bătăliei, nu a mai fost posibilă. Grupul Kühne, deși nu a reușit să surprindă trupele noastre, și-a îndeplinit misiunea de străpungere a trecătorilor în sectorul Jiu, **după o luptă dură de zece zile.**

Dezamăgit de pierderile suferite de armata română, care a trebuit să se bazeze pe forțele proprii, în notițele sale zilnice generalul Alexandru Averescu scria: „*Marea victorie despre care mi-a vorbit generalul Berthelot (prima fază - n.n.), când a venit să mă vadă la Băicoi, și mulțumită cărei victorii, zicea el, că s-a îmbunătățit definitiv situația în Oltenia, a fost o colorată bășică de săpun*”. Sentință fără apel, pronunțată de un mare ostaș. Păcat însă că pe 14 octombrie 1916, și-n zilele următoare, nu s-au luat măsuri de întărire a sectorului și în loc de „sfaturi” Grupului Jiu i s-ar fi dat ca ajutor artilerie cu siguranță „balonul” ar fi fost de oxigen. Oricum, bătălia a fost una de mare angajament, efort și vitejie fără egal.

Retragerea în Moldova și pierderea Capitalei

Ulterior, trupele noastre, sub presiunea puternică a inamicului, superior ca dotare și număr, au fost nevoite să se retragă. În acest timp, între 1 octombrie și 21 noiembrie 1916, la Pitești, generalul Dumitru Cocorăscu a constituit noua Divizie 11 Infanterie, care a

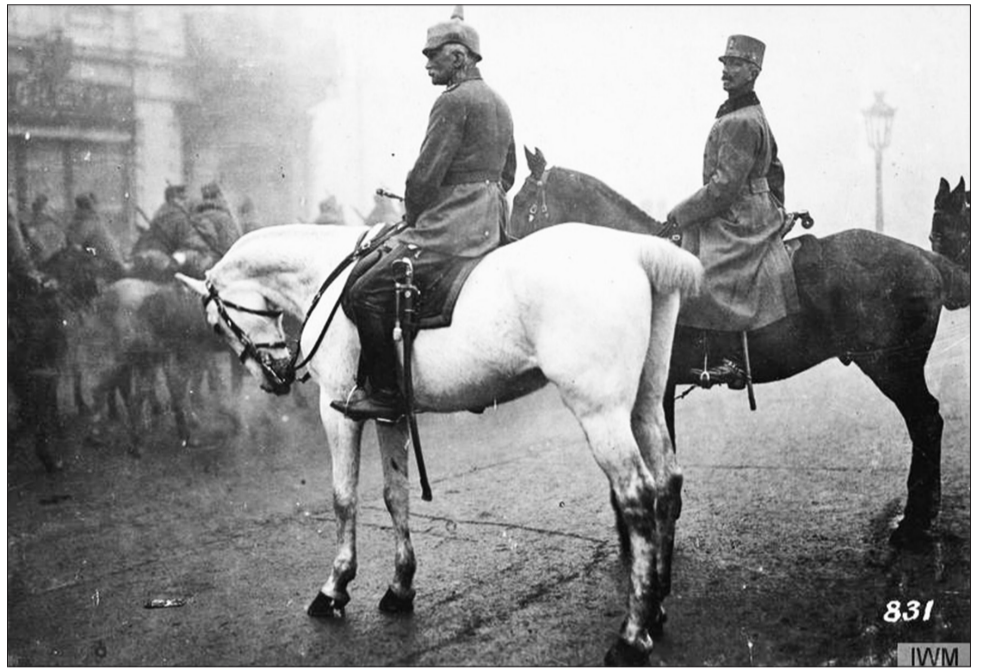
rămas în rezerva generală a Armatei 1. Din ordin superior, Diviziile 10 și 11 s-au contopit, constituind Divizia 10/11 Infanterie, sub comanda generalului Constantin Scărișoreanu. Până la 2 decembrie 1916, întreaga Armată 1 s-a retras în Moldova. Pe 17 decembrie 1916, pe drumuri desfundate de ploii și zăpezi, Divizia 11 Infanterie ajungea în zona de reconstituire. Bilanțul luptelor de la Jiu s-a încheiat cu pierderi austro-germane: 6 ofițeri morți, 10 răniți, 9 dispăruți; trupă 125 morți, 418 răniți, 908 dispăruți; 2 baterii de obuziere și 6 tunuri de munte. Grupul Kneussel a capturat drapelul Regimentului 59 Infanterie „Romanați”, 36 de ofițeri și 2.178 trupă.

Bătălia pentru București a avut ca obiectiv stoparea ofensivei forțelor Puterilor Centrale în Muntenia și prevenirea capturării capitalei țării. Bătălia, desfășurată între 30 noiembrie și 3 decembrie 1916, a avut un caracter defensiv, la acțiunile militare participând alături de Armata României și un contingent din armata imperială rusă. Forțele atacatoare au fost preponderent germane, reprezentate de două grupări armate care atacau concentric, din Oltenia și din sudul Dunării, dar și de forțe bulgare și turce.

Forțele româno-ruse, circa 150.000 de oameni, au fost conduse de generalul Constantin Prezan, în timp ce forțele Puterilor Centrale, circa 250.000 de oameni, s-au aflat sub comanda generalilor August von Mackensen și Erich von Falkenhayn. Planul de luptă al generalului Prezan a fost unul îndrăzneț, prevăzând un atac puternic la joncțiunea celor două grupări germane, care în cazul unei reușite, ar fi condus la respingerea peste Dunăre a grupării lui Mackensen și întoarcerea flancului grupării conduse de von Falkenhayn. Planul a reușit în faza inițială, forțele româno-ruse reușind să surprindă inamicul. Ulterior însă, în urma unei serii de circumstanțe (trădarea generalului rus Socec, lipsa de implicare a unităților ruse, capturarea de către germani a planurilor de campanie), forțele germano-bulgaro-turce au reușit să restabilească situația și, beneficiind de superioritatea numerică, să forțeze trupele române să se retragă.

Ca urmare, la 6 decembrie 1916 trupele germane au intrat în București și l-au ocupat. Guvernul român, regele Ferdinand precum și unitățile armatei române au fost obligate să se retragă în Moldova. Deși Bătălia pentru București a fost pierdută, ea a fost doar o înfrângere tactică, deoarece Puterile Centrale nu și-au atins obiectivul strategic de a scoate România din război.

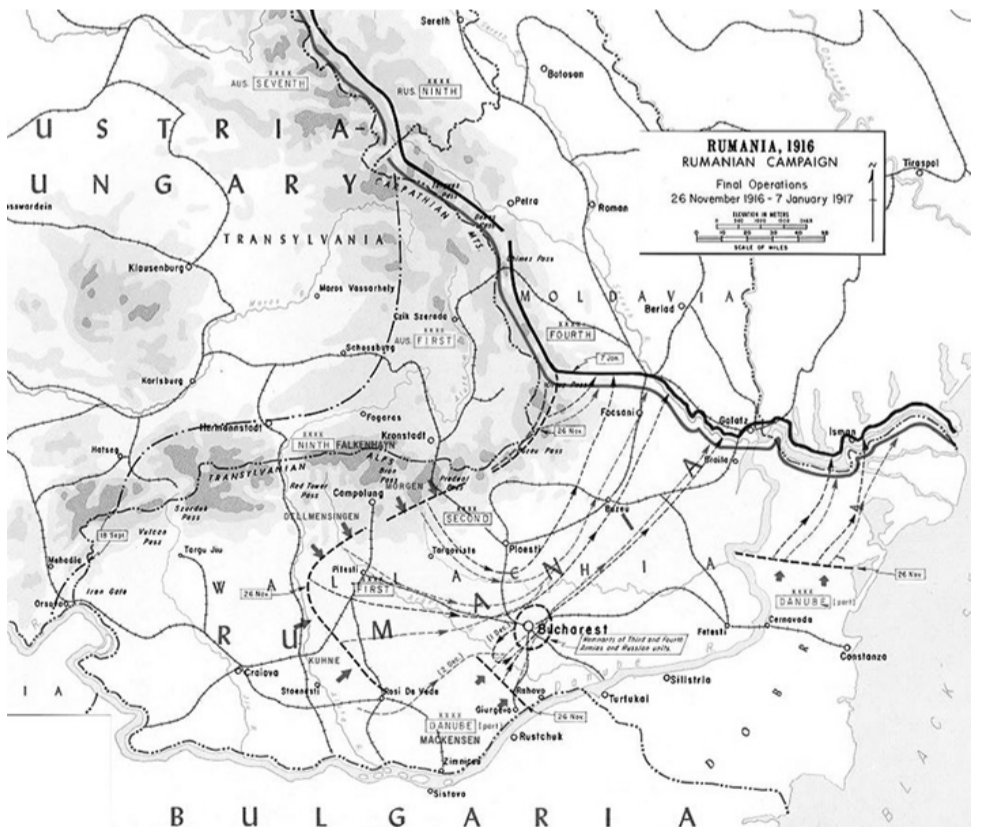
Frontul s-a stabilizat, la începutul lunii ianuarie 1917, pe linia Carpaților Orientali, valea Siretului și Dunărea inferioară. Două treimi din teritoriul țării fuseseră ocupate, dar țara și armata sa continuau să existe și să lupte. O uriașă și complexă operă de refacere

Generalul Mackensen, 6 decembrie, București

Soldați români în tranșee, toamna anului 1916

Stabilizarea frontului pe Carpații Orientali, valea Siretului și Dunăre

și reorganizare a forțelor de apărare naționale a fost declanșat, în vederea reluării luptei de eliberare și întregire. În cadrul acesteia se vor afla și ostașii Diviziei 11 Infanterie, pe care valurile timpurilor istorice le vor aduce tocmai la Oradea, în România Mare.

Cu toate eforturile și sacrificiile umane, campania anului 1916 s-a încheiat cu ocuparea unui teritoriu de peste 100.000 kmp, și 3,5 milioane de locuitori. Jafurile au însu-

mat peste 2 milioane tone de cereale, 1 milion tone țigări, 1 milion tone legume, 300.000 tone alimente diverse, 600.000 cai, 2,8 milioane vite, cca 30.000 tone carne de pasăre, etc. Cu toate acestea, Armata română retrasă în Moldova nu a fost scoasă din război.

Pentru toate sacrificiile sale ostașul uni-

rării merită cinstirea noastră eternă.
■ Col. (r) dr. Constantin MOȘINCAT / Daniel MAN

Eroi descoperiți în tranșee după 100 de ani

Scheletele unor soldați români, eroi în Primul Război Mondial, au fost descoperite întâmplător în tranșee la Perișani (județul Vâlcea), a transmis luni, 6 septembrie Agerpres.

Directorul Muzeului Județean de Istorie Vâlcea, profesorul Claudiu Tulugea, a declarat că este vorba de patru schelete ale unor soldați români, găsite în zona Poiana Spinului din Perișani. Zona respectivă indică locul ultimelor tranșee de tip bastion de pe linia frontului din Țara Loviștei, în toamna anului 1916, adică în urmă cu 100 de ani. „Descoperirea celor patru soldați — și probabil mulți alții care se află îngropați în aceste tranșee — ne arată unde se termina linia frontului în acea toamnă dramatică a anului 1916, când România a intrat în război, dar și când linia a fost străpunsă de Corpul Alpin Bavariez”, a declarat Tulugea.

El a precizat că este vorba de o tranșee de tip bastion din pământ, care a fost apărată de o companie din divizia a IV-a, din care se pare că ar mai fi rămas doar doi supra-viețuitori. Osemintele găsite sunt ale unor doi soldați găsiți chiar în picioare, în tranșee. Arheologii așteaptă acordul proprietarilor terenului pentru a continua săpăturile. În luna august, în Poiana Spinului, în apropierea golului alpin, la marginea pădurii au fost descoperite din întâmplare mai multe tranșee din Primul Război Mondial, iar într-una din acestea au fost identificate rămășițele unor soldați.

În toamna anului 1916, pe Valea Oltului, pe linia Căineni-Titești-Perișan, s-au purtat unele dintre cele mai sângeroase lupte din Primul Război Mondial, în acea confruntare pierzându-și viața și generalul David Praporgescu.